

Nr 2

Memorial med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksgäldskontoret, jämlikt § 51 av det för nämnda verk gällande reglementet, till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till 1964 års riksdag avgavs, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 14 januari 1965

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNELL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Hilding, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm, Nils Theodor Larsson och Åkerlund;

från andra kammaren: herr Regnell, fru Renström-Ingenäs, herrar Berglund, Franzén i Motala, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå och Ekström i Iggesund.

FULLMÄKTIGES I RIKSGÄLDSKONTORET BERÄTTELSE TILL RIKSDAGEN

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt § 51 av det för verket gällande reglementet avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1964 års riksdag avgavs.

I början av januari 1965 utkommer *riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1963/64*, innehållande text- och tabellmaterial till belysande av riksgäldskontorets verksamhet jämte vissa uppgifter även för tiden efter budgetårets utgång. Beträffande nämnda period torde fullmäktige få hänvisa till årsboken; i det följande lämnas sålunda allenast en kompletterande översikt över *riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1964*.

Statsverkets utgiftsöverskott för driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten uppgick under andra halvåret 1964 till 2 166 mkr. (under motsvarande period 1963 1 878). Riksgäldskontorets nettoutgifter för kapitalbudgeten utgjorde 486 mkr. (541) och för rörliga krediter 8 mkr. (2). Det totala statliga utgiftsöverskottet under andra halvåret 1964 uppgick till 2 630 mkr. (2 445).

Utgiftsöverskottet finansierades — förutom genom kassaminskning (66 mkr.) och hemtagande av utlämnade dagslån (65 mkr.) — genom upplåning. Statsskulden steg under andra halvåret 1964 med 2 499 mkr. (2 443) till 21 769 mkr. den 31 december 1964.

Under andra halvåret 1964 emitterade riksgäldskontoret två 6 % obligationslån, dels 1964 års 6 % lån av 9/11 på 241 mkr. med en löptid av 1 1/2 år och dels — efter den av riksbanken fr. o. m. den 6 november 1964 vidtagna diskontohöjningen från 4 1/2 % till 5 % — 1964 års 6 % lån av den 17/12 med ca 16 års löptid, varå t. o. m. 31/12 1964 influtit 78 mkr. Genom att å andra sidan 1959 års 4 5/8 % statslån av den 15/3 på 550 mkr. inlöstes på förfallodagen den 15/9 1964 minskades det utelöpande beloppet av räntebärande obligationslån under andra halvåret med netto 231 mkr. Upplåningen i övrigt skedde huvudsakligen mot skattkammarväxlar med netto 2 242 mkr. och i form av dagslån från affärsbankerna, postbanken, m. fl. med netto 541 mkr. Under halvåret inlöstes 45 mkr. statsskuldförbindelser. Den totala upplåningen på 2 499 mkr. (2 443) skedde till ett belopp av 1 370 mkr. (1 325) i riksbanken och i övrigt i marknaden.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1964 framgår av det såsom bilaga 1 till denna berättelse fogade sammandraget av kontorets balansräkning, utvisande de förändringar i riksgäldskontorets tillgångar och skulder, som ägt rum under andra halvåret 1964. I bilaga 2 lämnas en sammanställning av statens lånebehov och detta lånebehovs täckning under kalenderåren 1962—1964 med beloppen fördelade på halvår.

I det följande redogöres närmare för rörelsen under andra halvåret 1964.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under tiden 1 juli—31 december 1964

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under andra halvåret 1964 (netto i mkr.) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker, varjämte för jämförelse intagits siffror för andra halvåret 1963.

	1/7—31/12 1964		1/7—31/12 1963	
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Till statsverket återlämnad kassabehållning	2 105	—	1 890	—
Kapitalbudgeten	486	—	542	—
Rörliga krediter	8	—	2	—
Övriga konton	—	30	27	—
Upplåning	—	2 499	—	2 443
Dagslån till vissa banker	—	65	—	—
Kassaminskning (checkräkning och postgiro)	—	5	—	18
Summa	2 599	2 599	2 461	2 461

Kassabehållning från statsverket

Den 30 juni 1964 häftade riksgäldskontoret i skuld till statsverket med 3 990 mkr. på grund av statsverkets till riksgäldskontoret överlämnade kassabehållningar. Den 31 december 1963 utgjorde skulden 1 195 mkr. Avgörande för storleken av de medel riksgäldskontoret måste försträcka resp. kan erhålla från statsverket är driftbudgetens utfall, d. v. s. förhållandet mellan statens löpande inkomster och utgifter. Det kassamässiga resultatet av driftbudgeten sådant det framgår av rörelsen på statsverkets checkräkning motsvarade för andra halvåret 1964 ett utgiftsöverskott på 2 166 mkr., vilket belopp täcktes *dels* genom disponerande av tillgängliga kassamedel (checkräkning) och *dels* genom att riksgäldskontoret till statsverket återlämnade 2 105 mkr. av statsverkets kassabehållningar hos riksgäldskontoret. Dessa behållningar minskades härigenom till 1 885 mkr. per den 31 december 1964. Sett över hela kalenderåret 1964 ökade emellertid kassabehållningen med 690 mkr., vilket belopp i stort sett motsvarar överskottet på driftbudgeten under nämnda kalenderår.

1† Bihang till riksdagens protokoll 1965, 8 saml. Nr 2

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster å investeringsbemyndigandena för de olika kapitalfonderna under andra halvåret 1964 fördelar sig på följande sätt:

Nettoutgifter:	Bokförings- mässigt mkr.	Kassa- mässigt mkr.	
Postverkets fond	—	1	
Televerkets fond	—	2	
Statens järnvägars fond	—	5	
Statens vattenfallsverks fond	36	35	
Domänverkets fond	2	1	
Luftfartsfonden	—	—	
Statens allmänna fastighetsfond	5	53	
Försvarets fonder	21	33	
Statens utlåningsfonder	339	341	
Fonden för låneunderstöd	13	24	
Fonden för statens aktier	8	8	
Jordfonden	—	—	
Fonden för förslag till statsverket	30	30	
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond	—	4	538
	454	4	
Nettoinkomster:			
Fonden för kreditgivning till utlandet	51	51	
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	1	52	52
	52	1	52
	402 ¹	486 ¹	

¹ Skillnaden mellan de kassamässiga och de bokföringsmässiga beloppen motsvarar det belopp på netto 84 mkr., som i riksgäldskontorets bokslut per 30/6 1964 balanseras som skuld till diverse fonder för oreglerade anslagsmedel och som kassamässigt reglerats under andra halvåret 1964.

I nettoutgifterna till statens utlåningsfonder ingår nyinvesteringar i lånefonden för bostadsbyggande med 300 mkr. Utgifterna under fonden för förslag till statsverket motsvaras huvudsakligen av anslaget till Vissa projekteringskostnader med netto 26,2 mkr. I det under fonden för kreditgivning till utlandet redovisade beloppet ingår bl. a. återbetalning med 39 mkr. å Sovjetunionens kredit av den 7 oktober 1946 på ursprungligen 555 mkr. Efter hittills verkställda återbetalningar uppgår utestående beloppet på sagda kredit till 341 mkr. per den 31 december 1964.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran för utbetalningar till vissa myndigheter m. fl., å för dem jämlikt riksdagens beslut i riksgäldskontoret öppnade rörliga krediter utgjorde den 30 juni 1964 759,50 mkr. Denna fordran ökade under andra halvåret 1964 med 7,50 mkr. till 767,00 mkr. per den 31 december 1964 på sätt framgår av följande sammanställning:

Myndighet m. fl.	Med- given högsta kredit mkr.	Räntefot fr. o. m.		Ute- stående belopp den 30/6 1964 mkr.	1/7—31/12 1964		Ute- stående belopp den 31/12 1964 mkr.
		31/1 1964 %	6/11 1964 %		Utbe- talda belopp mkr.	Återbe- talda belopp mkr.	
Telestyrelsen	55,0	5	5 1/2	—	95,0	70,0	25,0
Järnvägsstyrelsen	150,0	»	»	50,0	120,0	170,0	—
Vattenfallsstyrelsen	100,0	»	»	2,0	60,0	25,0	37,0
Domänstyrelsen	80,0	»	»	44,0	47,0	91,0	—
Luftfartsstyrelsen	3,0	»	»	—	—	—	—
Försvarets fabriksstyrelse ..	40,0	»	»	22,5	14,0	9,5	27,0
Marinförvaltningen (Stock- holms örlogsvärv)	5,0	»	»	—	—	—	—
Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap	¹ 740,0	»	»	530,0	5,0	—	535,0
Svenska Reproduktions AB	0,7	5 3/4	6 1/4	—	—	—	—
Karlskronavarvet AB	8,0	»	»	—	—	—	—
Svenska Tobaks AB	10,0	»	»	—	—	—	—
AB Vin- och spritcentralen	10,0	»	»	—	—	—	—
Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening	² 190,0	»	»	59,0	31,0	7,0	83,0
Norrbottnens järnverk AB ..	75,0	»	»	52,0	55,0	47,0	60,0
Kungl. Maj:t	³ 5,0	—	—	—	—	—	—
Summa	1 471,7			759,5	427,0	419,5	767,0

¹, ² Kungl. Maj:t har medgivit, att krediten må disponeras intill 588 resp. 140 mkr.

³ För oförutsedda kapitalmedelsutgifter av katastrofnatur (prop. nr 308/46).

Riksgäldskontorets upplåning under andra halvåret 1964

Av efterföljande sammanställning framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning under andra halvåret 1964:

	30/6 1964 mkr.	31/12 1964 mkr.	Förändring mkr.
Räntelöpande obligationslån	14 553	14 322	— 231
Premieobligationslån	2 448	2 435	— 13
Statsskuldförbindelser	1 252	1 207	— 45
Sparobligationer (äldre emissioner)	2	2	— 0
Sparobligationer av år 1960 (Spar 60)	169	171	+ 2
Sparobligationer av år 1961 (Spar 61)	75	75	+ 0
Av staten övertagna lån	11	10	— 1
Prisutjämningsavgifter vid export av trävaror m. m.	6	6	— 0
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	658	661	+ 3
Kortfristig upplåning hos banker m. fl.	26	567	+ 541
Skattkamarväxlar	71	2 313	+ 2 242
Summa	19 270	21 769	+ 2 499
Därav:			
Fonderad statsskuld	16 079	15 552	— 527
Tillfällig statsskuld	3 191	6 217	+ 3 026

De viktigaste förändringarna i statsskulden under andra halvåret 1964 framgår av följande redogörelser.

Räntelöpande obligationslån

	Kronor
Statens skuld för räntelöpande obligationer uppgick den 30 juni 1964 till	14 553 036 670
Under andra halvåret 1964 ökade denna skuld genom försäljning på följande obligationslån	
1964 års 6 % lån av 17/3 (löptid 3 år)	2 000
1964 » 6 % » » 9/11 (» 1 år 6 mån.)	240 892 000
1964 » 6 % » » 17/12 (» 15 » 11 »)	77 885 000
	+ 318 779 000
Å andra sidan minskade denna skuld genom inlösen av	
1959 års 4 5/8 % lån av 15/3 (15/9 1964)	— 550 000 000
Skulden utgjorde den 31 december 1964	14 321 815 670

1964 års 6 % lån av den 9/11

Den 22 oktober 1964 beslöt fullmäktige upplägga ett kort 6 % obligationslån, daterat den 9 november 1964 och förfallande till inlösen den 27 april 1966 (löptiden således ca 1 1/2 år). Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Lånet utbjöds till teckning under tiden 26—30 oktober 1964, med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen före teckningstidens utgång ävensom att reducera tecknade belopp. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas fr. o. m. den 4 november 1964 eller, därest teckningen avbröts i förtid, så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdagen var den 30 november 1964. Övriga lånevillkor framgår av bifogade prospekt.

Lånet riktade sig i första hand till företag, kommuner, enskilda personer m. fl. utanför banksystemet. Försäljningen skedde under medverkan av riksbanken, affärsbankerna m. fl. fondkommissionärer, vilka erhöll en provision av 0,2 % på likviderat nominellt belopp, som tecknats för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång den 30 oktober 1964 hade tecknats sammanlagt 240 892 000 kr., vilket belopp tilldelades tecknarna utan reducering. Lånet redovisas sålunda:

Nominellt belopp	Provision	Influtet belopp	Kurs	Effektiv räntefot
kr	kr	kr	%	%
240 892 000	202 718	240 689 282	99,916	6,062

1964 års 6 % lån av den 17/12

Fullmäktige beslöt den 3 december 1964 att upplägga ett nytt 6 % obligationslån för försäljning. Lånet är dagtecknat den 17 december 1964 och förfaller till betalning den 17 november 1980 (löptiden således 15 år 11 månader). Riksgäldskontoret äger dock rätt att fr. o. m. den 17 december 1974 när som helst förtidsinlösa lånet efter minst tre månader förut verkställd uppsägning.

Något lånebelopp fastställdes icke på förhand. Av lånet utbjöds emellertid 250 mkr. till teckning under tiden 7—12 december 1964. Riksgäldskontoret förbehöll sig rätt att avbryta teckningen före teckningstidens utgång även om att reducera tecknade belopp. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas fr. o. m. den 17 december 1964 eller, därest teckningen avbröts i förtid, så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdag är den 16 januari 1965. Övriga lånevillkor framgår av bifogade prospckt.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbanker m. fl. fondkommissionärer mot en provision av 0,2 % på nominella beloppet av samtliga likviderade obligationer, som tecknats genom vederbörande bank eller fondkommissionär.

Teckningen avbröts redan första dagen, den 7 december. Då hade sammanlagt 266,8 mkr. tecknats. Hela detta belopp tilldelades utan reducering.

T. o. m. den 31 december 1964 hade likvid inbetalats för nom. kr. 77 885 000.

Premieobligationslån

	Kronor
Statens skuld för utgivna premieobligationer uppgick den 30 juni 1964 till	2 447 945 250
Under andra halvåret 1964 ökade denna skuld genom försäljning av premieobligationer, tillhörande B-lånet, med	+ 5 846 700
Å andra sidan minskades skulden med statens bostadspremielån (Bo-lånet) som förföll till betalning den 5 december 1964	— 18 296 650
Skulden utgjorde den 31 december 1964	2 435 495 300

B-lånet

Lånebeloppet för detta premieobligationslån är fastställt till 125 mkr. För lånevillkor m. m. har närmare redogjorts i årsboken för budgetåret 1963/64. Lånet redovisades vid utgången av nämnda budgetår med nom. kr. 104 648 600. Under senare halvåret 1964 har likvid influtit för tidigare tecknade obligationer samt nysålts ytterligare obligationer, sammanlagt nom. kr. 5 846 700. Lånets utelöpande belopp utgjorde således den 31 december 1964 nom. kr. 110 495 300. Härav hade nom. kr. 9 256 700 likviderats medelst obligationer av bostadspremielånet.

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser utgjorde den 30 juni 1964 1 252 495 200 kr. I augusti och oktober 1964 inlöstes

då förfallande belopp å 20 och 25 mkr., motsvarande 5 1/4 % statsskuldförbindelser som emitterats 1957 resp. 1958. Skulden uppgick den 31 december 1964 till 1 207 495 200 kr.

Sparobligationer (äldre emissioner)

Statens skuld på grund av upplåning mot sparobligationer av äldre typ uppgick den 30 juni 1964 till kr. 1 979 351: 25. Beloppet har under andra halvåret 1964 minskats genom att obligationer för kr. 264 251: 50 inlösts. Å andra sidan har skulden under samma tid ökat genom kreditering av upplupen ränta (värdestegring) med kr. 10 707: 70 och uppgick den 31 december 1964 till kr. 1 725 807: 45.

Sparobligationer av år 1960 (Spar 60)

Riksgäldskontorets skuld på grund av utgivna sparobligationer av år 1960 uppgick den 30 juni 1964 till 168 695 090: 20 kr. Beloppet har under andra halvåret 1964 minskats genom inlösen av obligationer med 2 303 278: 90 kr. Å andra sidan har skulden under samma tid ökat med 4 244 659 kr. genom kreditering av upplupen ränta (värdestegring) till 170 636 470: 30 kr. den 31 december 1964.

Sparobligationer av år 1961 (Spar 61)

Riksgäldskontorets skuld på grund av utgivna sparobligationer av år 1961 uppgick den 30 juni 1964 till 74 564 775 kr. Beloppet har under andra halvåret 1964 minskats genom inlösen av obligationer med 1 253 038: 30. Å andra sidan har skulden under samma tid ökat med 1 806 138: 80 genom kreditering av upplupen ränta (värdestegring) till 75 117 875: 50 kr. den 31 december 1964.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr.
Den del av statsskulden, som redovisas under ovanstående lånegrupp, utgjorde den 30 juni 1964	658,12
Under andra halvåret 1964 ökades denna skuld genom följande inlåning:	
Statens pensionsanstalts pensionsfond	0,07
Exportkreditfonden	1,97
Serafimerlasarettets köpeskillingsmedel	0,56
	+ 2,60
Skulden utgjorde den 31 december 1964	660,72

Kortfristig upplåning hos banker m. fl.

Kortfristig kredit (dagslån)

Riksgäldskontoret upptog under andra halvåret 1964 dagslån hos affärsbankerna, postbanken (postgirokontoret) m. fl. på sätt framgår av följande sammanställning:

Månad	Räntefot	Upp- tagna lån ¹	Åter- betalda lån ¹	Netto- föränd- ring un- der må- naden	Högsta saldo under månaden	Lägsta saldo under månaden	Utestå- ende lån vid slut- et av månaden
1964	%	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Juni							14
Juli	0,5—6,25	2 979,5	2 870	+ 109,5	1 697	120,5	123,5
Augusti	5,5—6,25	952,5	795	+ 157,5	490,5	137,5	281
September ..	0,5—6,25	2 865	3 121	- 256	1 692	25	25
Oktober	2—6	2 248	1 869	+ 379	676	120	404
November ..	0,5—6,50	3 658	4 047	- 389	2 021	15	15
December ..	5,5—7	1 826	1 274	+ 552	1 045	14	567
Summa		14 529,0	13 976	+ 553			

¹ Beloppen avser rent kassamässiga transaktioner.

Tillfälliga depositioner

Riksgäldskontorets skuld för annan kortfristig inlåning än dagslån från affärsbanker och postbanken uppgick den 30 juni 1964 till 11,6 mkr. Denna skuld har under andra halvåret 1964 helt återbetalats.

Skattkamarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkamarväxlar utgjorde den 30 juni 1964 70 710 000 kr. och ökade under andra halvåret 1964 med 2 242 250 000 kr. till 2 312 960 000 kr. den 31 december 1964.

Fördelningen av utelöpande växlar per den 30 juni och 31 december 1964 på olika förfallotider ävensom de diskontosatser, som tillämpades vid riksgäldskontorets försäljning av växlar, framgår av följande sammanställning:

Utelöpande skattkamarväxlar

den 30 juni 1964			den 31 december 1964		
Förfallotid	Diskonto %	Mkr.	Förfallotid	Diskonto %	Mkr.
Juni 1964	4,5—4,7	0,25	December 1964	5	0,36
Juli 1964	4,4—4,7	31,92	Januari 1965	6	¹ 1 370,00
Augusti 1964	4,4—4,7	2,31	Januari 1965	5,0—5,7	190,77
September 1964	4,6—4,8	19,42	Februari 1965	5,1—5,7	3,45
Oktober 1964	4,6—4,8	2,89	Mars 1965	4,8—5,7	493,93
November 1964	4,6—5,0	13,92	April 1965	5,2—5,7	28,81
			Maj 1965	5,2—5,7	212,92
			Juni 1965	5,7	7,50
			Juli 1965	5,7	0,10
			September 1965	5,7	5,12
			Summa ²		2 312,96
		Summa ¹			70,71

¹ Hela detta belopp motsvaras av i marknaden försålda skattkamarväxlar.

² Beloppet motsvarar till riksbanken försålda skattkamarväxlar.

³ Med undantag för i not 2 avsett belopp motsvarar växelskulden vid 1964 års slut i marknaden försålda skattkamarväxlar.

Följande sammanställning utvisar skattkamarväxlrörelsen för varje månad under andra halvåret 1964 (mkr.):

Månad	Marknaden		Netto	Riks- ban- ken	Total nettoför- ändring	Ute- löpande belopp	Därav		Öv- riga
	Emit- terade	In- lösta					Riks- ban- ken	Affärs- ban- kerna	
Juni 30						70,71	—	3,00	67,71
Juli . . .	58,66	31,62	+ 27,04	—	+ 27,04	97,75	—	23,00	74,75
Aug. . .	8,41	2,45	+ 5,96	+ 330,00	+ 335,96	433,71	330,00	23,00	80,71
Sept. . .	36,33	20,17	+ 16,16	—	253,84	179,87	60,00	43,00	76,87
Okt. . .	349,30	3,64	+ 345,66	+ 790,00	+ 1 135,66	1 315,53	850,00	387,00	78,53
Nov. . .	308,80	34,27	+ 274,53	—	850,00	575,47	—	661,00	79,06
Dec. . .	229,71	26,81	+ 202,90	+ 1 370,00	+ 1 572,90	2 312,96	1 370,00	866,00	76,96
Summa	991,21	118,96	+ 872,25	+ 1 370,00	+ 2 242,25		+ 1 370,00	+ 863,00	+ 9,25

De växlar, som riksgäldskontoret utbjudit till försäljning i marknaden under andra halvåret 1964, har liksom tidigare förfallit halvmånadsvis (den 15 och sista i resp. månad). Löptiderna har varierat mellan 1 1/2 och 10 månader. De närmare detaljerna om skattkamarväxelförsäljningen i nu nämnda avseenden framgår av bilaga 3, vari även angivits de diskontosatser, som tillämpats vid växelutbuden under respektive försäljningsperioder.

Skattkamarväxlrörelsen under andra halvåret 1964, innebär såsom framgår av ovanstående sammanställning bl. a. att affärsbankerna ökat sitt skattkamarväxelinnehav med 863 mkr. under andra halvåret 1964. I marknaden utanför affärsbankssystemet har under samma tid en ökning av innehavet skett med 9 mkr. Riksbankens växelinnehav visar ungefär samma utveckling som föregående år, d. v. s. en kraftig säsongmässig uppgång under oktober och december. Den 31 december 1964 uppgick riksbankens skattkamarväxelinnehav till 1 370 mkr. mot 1 300 mkr. den 31 december 1963. Diskontot å de till riksbanken under andra halvåret 1964 försålda skattkamarväxlarna uppgick före höjningen av riksbankens officiella diskonto till 5 1/2 % och därefter till 6 %.

Kortfristig utlåning till banker m. fl. (dagslån)

Såsom framgår av årsboken 1963/64 s. 34 har riksgäldskontoret enligt 1964 års riksdags beslut erhållit rätt att placera sina överskottskassor som dagslån till affärsbankerna, postbanken och allmänna pensionsfonden. Riksgäldskontoret utlämnade under andra halvåret 1964 sådana dagslån på sätt som framgår av följande sammanställning (utlämnade och återbetalda lån avser endast kassamässiga transaktioner):

Månad	Räntefot	Till ban- ker m. fl. utlän- nade lån	Av ban- ker m. fl. åter- betalda lån	Netto- föränd- ring un- der må- naden	Högsta saldo under månaden	Lägsta saldo under månaden	Utestå- ende lån vid slut- et av månaden
	%	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Juni							65
Juli	6—6,25	85	150	— 65	50	—	—
Augusti	6,25	265	265	—	245	—	—
September ..	4,5—6	648	648	—	418	—	—
Oktober	—	—	—	—	—	—	—
November ..	6	25	25	—	25	—	—
December ..	—	—	—	—	—	—	—
Summa		1,023	1,088	— 65			

De överskottskassor å relativt betydande belopp som riksgäldskontoret hade i slutet av november och början av december 1964 utlånades icke utan inestöd på räntebärande räkning i riksbanken.

Svenska statens ansvarsförbindelser

För budgetåret 1964/65 har riksdagen på kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd anvisat ett investeringsanslag på 36 147 000 kr. till bidrag till Internationella utvecklingsfonden (IDA) (rskr. nr 107/1964). Detta skall täcka dels Sveriges ordinarie bidrag till fonden under budgetåret 1964/65 på 10 048 000 kr. (det totala ordinarie bidraget uppgår till 52 198 000 kr.) och dels ett särskilt bidrag om högst 26 099 000 kr. Bidragen ställs till fondens förfogande i form av skuldförbindelser, som utfärdas av riksgäldskontoret och som sedermera tages i anspråk efter framställning från utvecklingsfonden, varvid till fonden utbetalade belopp täcks av berörda anslag. På anmodan av Sveriges riksbank, som av riksdagen utsetts till förbindelseorgan mellan svenska staten och Internationella utvecklingsfonden, utfärdade riksgäldskontoret till fonden den 2 juli 1964 en skuldförbindelse på kr. 26 098 844: 45 motsvarande det särskilda bidraget, samt den 12 oktober 1964 en skuldförbindelse på 9 395 584 kr. motsvarande det ordinarie bidraget för budgetåret 1964/65. Förbindelserna, som är räntefria och betalbara vid anfordran, överlämnades till riksbanken för deposition därstädes för IDA:s räkning. Tidigare har riksgäldskontoret i anslutning till det ordinarie bidraget till fonden utfärdat fyra liknande skuldförbindelser på vardera 9 395 584 kr. samt såsom särskilda kapitalinsatser en förbindelse på 30 144 165 kr. och en på 22 053 524 kr. Totalt har således av riksgäldskontoret utfärdats skuldförbindelser på kr. 125 274 453: 45. Av detta belopp har riksbanken med anlitan av ovannämnda investeringsanslag efter anfordran utbetalt 36 110 000 kr. till fonden, varav 11 274 000 kr. under budgetåret 1962/63, 14 490 000 kr. under budgetåret 1963/64 och 10 346 000 kr. under andra halvåret 1964. Förbindelserna har nedskrivits med motsvarande belopp.

Utfärdade förbindelser av den	Ursprungligt belopp kr.	Nedskrivet belopp kr.	Efter nedskriv- ning återstå- ende belopp kr.
7/12 1960	1 9 395 584:—	9 395 584:—	—
19/10 1961	9 395 584:—	8 358 162:—	1 037 422:—
5/7 1962	30 144 165:—	18 356 254:—	11 787 911:—
31/10 1962	9 395 584:—	—	9 395 584:—
11/7 1963	22 053 524:—	—	22 053 524:—
31/10 1963	9 395 584:—	—	9 395 584:—
2/7 1964	26 098 844: 45	—	26 098 844: 45
12/10 1964	9 395 584:—	—	9 395 584:—
	Summa 125 274 453: 45	36 110 000:—	89 164 453: 45

¹ Skuldförbindelsen återlämnad till riksgäldskontoret.

Med anledning av beslut av 1964 års riksdag (rskr. nr 233 och 234/64) angående inrättande av kreditinstitut för lantbruksnäringarna, m. m. samt Kungl. Maj:ts brev till fullmäktige i riksgäldskontoret av den 29 juni 1964 har fullmäktige den 10 december 1964 iklätt riksgäldskontoret garanti å ett belopp 7 500 000 kr. för *Lantbruksnäringarnas Primärkredit AB* och 7 500 000 kr. för *Lantbruksnäringarnas Sekundärkredit AB*. Garantierna skall ingå i bolagens garantifonder.

Med anledning av beslut av 1964 års riksdag (rskr. 261/64) samt Kungl. Maj:ts brev till fullmäktige i riksgäldskontoret av den 29/5 1964 har fullmäktige den 3 december 1964 iklätt riksgäldskontoret garanti intill ett belopp av högst 500 000 kr. jämte ränta för en av Sveriges Kreditbank för *Allmänna Bevaknings AB* öppnad kredit i checkräkning.

Riksdagen har genom skrivelse nr 394/63 bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för *anskaffande av bostäder för riksdagens räkning* teckna garanti för lån till bostadsrättsföreningar, stiftelser och dylikt till ett högsta belopp av 500 000 kr.

I enlighet härmed har fullmäktige den 16 juli 1964 iklätt riksgäldskontoret garanti intill ett belopp av 160 000 kr. för ett av bostadsrättsföreningen Älgen nr 16 i Svenska Handelsbanken upptaget lån.

Riksdagen har genom skrivelse nr 100/63 (prop. nr 28/63, statsutskottets utlåtande nr 40/63) bl. a. bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti för lån till *svenska varvsindustriföretag* till ett sammanlagt belopp av högst 400 000 000 kr. inklusive räntor på de villkor och enligt de grunder som angivits i Kungl. Maj:ts förenämnda proposition. Med stöd av Kungl. Ma:ts brev till fullmäktige i riksgäldskontoret av den 29 mars 1963 (SFS nr 56/63), vari närmare angives de villkor som gäller för ifrågavarande kreditgarantigivning, har fullmäktige utfärdat garantier för lån till svenska varv å sammanlagt 197 349 244 kr., varav nedanstående belopp under andra halvåret 1964.

Varvsindustriföretag	Högsta garantibelopp (inklusive ränta)	Garantien utfärdad den
Sölvesborgs Varv AB	639 600	16 juli 1964
Kockums Mekaniska Verkstads AB	50 500 000	22 oktober 1964
	51 139 600	

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid:

	31/12 1963		30/6 1964		31/12 1964	
	Mkr.	I %	Mkr.	I %	Mkr.	I %
Lån med en återstående löptid av						
högst 1 år	4 040	19	1 403	7	4 007	18
över 1 men högst 5 år	4 344	20	4 895	25	5 198	24
» 5 » » 10 »	3 316	15	2 897	15	2 507	12
» 10 » » 20 »	4 805	22	5 037	26	5 021	23
» 20 år	4 143	19	4 143	22	4 143	19
Amorteringslån	100	0	98	1	97	0
Lån utan bestämd återbetalningstid	770	4	796	4	796	4
Summa	21 518	100	19 270	100	21 769	100

Särskilda av riksdagen meddelade uppdrag

I enlighet med av 1963 års riksdag godkända riktlinjer för ordnandet av riksdagsledamöternas bostadsfråga (se Bo U nr 29/63) har riksgäldskontoret *dels* fullföljt arbetet med bostadsprojektet Jungfrugatan 15 på Östermalm, som beräknats vara inflyttningsklart om ca en månad och där 8 enrumms- och 4 tvårumslägenheter kommer att ställas till riksdagens förfogande, *dels* medverkat vid utformningen av ytterligare ett projekt med adress Brahegatan 43 (kv. Älgen nr 16), där 10 à 12 tvårumslägenheter beräknas kunna erhållas. Den sistnämnda fastigheten planeras stå färdig vid det kommande årsskiftet.

Ytterligare sonderingar pågår i syfte att åstadkomma flera lägenheter av denna typ. Dessutom bevakar riksgäldskontoret de möjligheter som står till buds för att anskaffa abonnemang på hotellrum och då speciellt i de hotellprojekt som är aktuella på nedre Norrmalm.

Med bifall till hemställan av bankoutskottet i utlåtande nr 17 har 1964 års riksdag uppdragit åt fullmäktige att med beaktande av vad utskottet anfört föranstalta om anskaffning av *informationsmaterial för studiebesök i riksdagen*. I anslutning härtill får fullmäktige nu för riksdagen anmäla, att arbete för närvarande pågår med utarbetandet av en ny informationsbroschyr beträffande riksdagen och dess arbetsformer samt inventering av redan producerat informationsmaterial på området av typen film, bild- och ljudband.

Av 1964 års riksdag (se Bo U nr 39) har fullmäktige även erhållit i uppdrag att utreda frågan om *skrivhjälp till riksdagens ledamöter*. Beträffande denna fråga vill fullmäktige anmäla, att det befunnits önskvärt att vidta vissa provisoriska anordningar, att tillämpas under 1965 års riksdags vårsession, bl. a. i syfte att på förevarande område vinna närmare erfarenheter för en mer definitiv reglering av frågan. Innebörden av den planerade försöksverksamheten är att kamrarnas kanslier tills vidare försöksvis skall stå riksdagsledamöterna till tjänst med kostnadsfri skrivhjälp i samband med riksdagsarbetet.

Enligt uppdraget skulle även behovet av skrivhjälp åt partigruppernas sekretariat uppmärksammas. Härvidlag innebär de planerade provisoriska anordningarna, att sekretariaten i större utsträckning än hittills skall kunna anlita skrivbyrån och att även denna skrivhjälp blir kostnadsfri.

Stockholm den 7 januari 1965

	GÖSTA RENLUND	
AXEL STRAND	WALD. SVENSSON	BIRGER ANDERSSON
TORSTEN FREDRIKSSON	IVAR JOHANSSON	OSCAR ÖSTMAN
	GEORG RINGSTRÖM	

Riksgäldsdirektör

/ Torsten Bjerlöw

Bilaga 1

Sammandrag

av

Riksgäldskontorets balansräkning (i mkr.)

Tillgångar

	1964 30/6	1964 31/12	Förändr.	
<i>Riksgäldsfonden</i>				
Uppköpta obligationer m. m.	0	5	+	5
Förskott och utlånta medel	11	22	+	11
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	760	767	+	8
Vissa garantimedel	6	3	—	3
Fordran hos riksgäldskontorets kommissionärer	25	8	—	17
Kortfristig utlåning till banker m. fl.	65	—	—	65
Checkräkning hos riksbanken	16	13	—	3
Postgirokonto nr 1015	3	1	—	2
	886	818	—	67
<i>Kapitalinvesteringar</i>	25 047	25 450	+	402
Summa	25 933	26 268	+	335

Skulder

Riksgäldsfonden

Statsskulden

Fonderad statsskuld	16 080	15 552	—	528
Tillfällig statsskuld	3 190	6 217	+	3 027
	19 270	21 769	+	2 499

Kassabehållning från statsverket	3 990	1 885	—	2 105
Förfallna obligationer	14	30	+	16
Förfallna kuponger m. m.	31	41	+	10
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekundärlånefond för rederinäringen	1	0	—	1
Skattemedel	1	1	—	—
Oreglerade anslagsmedel	84	—	—	84
	4 120	1 957	—	2 164

*Tillgångar över skulder*¹

Statens eget kapital	2 542	2 542	—	—
Summa	25 933	26 268	+	335

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-medel.

Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkamarväxlar i marknaden under andra halvåret 1964 i %

Försäljnings- period	Förfalldag																								
	1964								1965																
	Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.
	15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15	28	15	31	15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15
1964																									
1/7 — 9/8	4,9	4,9	4,9	4,9	5	5	5	5	5,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10/8 — 8/10	—	—	—	—	5	5	5	5	5,1	5,1	5,1	5,1	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9/10 — 9/11	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5	5	5,1	5,1	5,1	5,2	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—
10/11 — 11/12	—	—	—	—	—	—	—	—	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
12/12 — 27/12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
28/12 — 31/12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,8	4,8	4,8	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,7

Anm. Enligt försäljningsvillkoren äger växelnehavaren efter framställning få skattkamarväxel inlöst före förfalldagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfalldagen erhåller växelnehavaren upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfalldagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växels försäljning.

PROSPEKT

över

SVENSKA STATENS 6 % OBLIGATIONSLÅN

med 1 1/2 års löptid

Utgivningsdag	9 november 1964.
Räntefot	6 %.
Återbetalning	27 april 1966.
Ränteförfallodagar	9 november 1965 och 27 april 1966.
Valörer	100 000, 10 000, 5 000 och 1 000 kronor.
Försäljningskurs	100 %.
Teckning	26—30 oktober 1964. Riksgäldskontoret förbehåller sig rätt att avbryta teckningen före teckningstidens utgång ävensom att reducera tecknade belopp.
Likvid	Fr. o. m. 4 november 1964 eller, därest teckningen avbrytes i förtid, så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdagen är den 30 november 1964. Vid likvid före den 9 november 1964 erhålles förskottsränta t. o. m. nämnda dag efter 6 %. Vid likvid efter den 9 november 1964 erlägges upplupen kupongränta.

Obligationerna kan kostnadsfritt inskrivas i statsskuld-boken. Anmälan härom bör göras i samband med teckningen.

Stockholm den 22 oktober 1964

RIKSGÄLDSKONTORET

Svenska Handelsbanken
Stockholms Enskilda Bank
Sveriges Kreditbank
Skaraborgs Enskilda Bank
Skånska Banken
Smålands Bank
Sparbankernas Bank Aktiebolag

SVERIGES RIKSBANK

Skandinaviska Banken
Göteborgs Bank
Sundsvallsbanken
Uplands Enskilda Bank
Wermlands Enskilda Bank
Östergötlands Enskilda Bank
Jordbrukets Bank

PROSPEKT

över

SVENSKA STATENS 6 % OBLIGATIONS LÅN

av den 17 december 1964

Utgivningsdag	17 december 1964.
Räntefot	6 %.
Aterbetalning	17 november 1980, dock med rätt för Riksgäldskontoret att från och med den 17 december 1974 inlösa lånet efter minst tre månader förut verkställd uppsägning.
Ränteförfallodagar	17 december 1965—1979 samt den 17 november 1980. Den sista räntekupongen omfattar 11 månaders ränta.
Valörer	10 000, 5 000 och 1 000 kronor.
Försäljningskurs	100 %.
Teckning	7—12 december 1964. Riksgäldskontoret förbehåller sig rätt att avbryta teckningen före teckningstidens utgång ävensom att reducera tecknade belopp.
Likvid	Fr. o. m. 17 december 1964 eller, därest teckningen avbrytes i förtid, så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdagen är den 16 januari 1965 . Vid likvid före den 17 december 1964 erhålles förskotts ränta t. o. m. nämnda dag efter 6 %. Vid likvid efter den 17 december 1964 erlagges upplupen kupongränta.

Obligationerna kan kostnadsfritt inskrivas i statsskuld boken. Anmälan härom bör göras i samband med teckningen.

Stockholm den 3 december 1964

RIKSGÄLDSKONTORET

Svenska Handelsbanken
 Stockholms Enskilda Bank
 Sveriges Kreditbank
 Skaraborgs Enskilda Bank
 Skånska Banken
 Smålands Bank
 Sparbankernas Bank Aktiebolag

SVERIGES RIKSBANK

Skandinaviska Banken
 Göteborgs Bank
 Sundsvallsbanken
 Uplands Enskilda Bank
 Wermlands Enskilda Bank
 Östergötlands Enskilda Bank
 Jordbrukets Bank